This PDF you are browsing now is a digitized copy of rare books and manuscripts from the Jnanayogi Dr. Shrikant Jichkar Knowledge Resource Center Library located in Kavikulaguru Kalidas Sanskrit University Ramtek, Maharashtra.

KKSU University (1997- Present) in Ramtek, Maharashtra is an institution dedicated to the advanced learning of Sanskrit.
The University Collection is offered freely to the Community of Scholars with the intent to promote Sanskrit Learning.

Website
https://kksu.co.in/

Digitization was executed by NMM

https://www.namami.gov.in/

Sincerely,

Prof. Shrinivasa Varkhedi
Hon'ble Vice-Chancellor

Dr. Deepak Kapade
Librarian

Digital Uploaded by eGangotri Digital Preservation Trust, New Delhi
https://egangotri.wordpress.com/

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

६४

।।देपुस्तकचतुर्थपंचिका।।ध

।।वाम॰नक्षदृयापल्या।।

①

Acc. No:- ~~560~~ M1046.
Title:- ~~ऐतरेय~~ ब्राह्मण
(न्यायार्थ पञ्चीका)
Date:- A.D 1768
पन्ने:- ②②

K.K.S.U. LIBRARY
RAMTEK
441 106
M1046
Dist. Nagpur

Checked 2012

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

[illegible] नमः ॥ ॐ स्र देवा वै प्रथमेनाह्नेऽयज्ञं समभरन्त्स्वद्वितीये-
नस्तृतीयेनाह्नाग्रायणं खलु वै प्रातरन्तस्मान्त्वृत्युर्थे हन्पोळ्शिनं गृ[illegible]
वाए षृष्ठ्ये शीनघनृत्युर्थेहन्पोळ्शिनं शस्रतिवज्रेनेवतस्रहरति द्विषते भ्रा
वधं यो स्य स्तस्य स्तस्मैस्तच विवज्रो वै षोळ्शीपरावउन्क्थानि तेपरस्ताउन्क्थानीप-
लिते यद्यद स्ताउन्क्थानीपर्यस्य शीसतिवज्रेणैवतस्रोळ्शिनापरभून्परिग-
पन्नोवावजेणैवषोळ्शिनापरिगतामनुष्यान्पशूपावर्ततेतस्मादश्वोवाउ
गौर्वाहस्तीवापरिगतएवस्वयमास्मनेनतएववायाचितिषिद्धउपावर्ततेवज्रेनैव
विनैपत्नयन्चेज्जैपोवषोळ्शिनापरिगतोबाग्घिवज्रोवावषोळ्शीत
पोळ्शिनःशोळ्शिन्नमितिषोळ्शोस्तोत्राणांशोळ्शः शस्त्राणांशा

2

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

रेरादत्तेषोळ्रभिः प्रणोति षोळ्रापदाम्बिविदं दधाति तसो ळ
ळ्रिर्त्वेहृवाअदोरे अतिरिच्यते षोळ्रिनोनुष्टुप्रमत्रिसंपन्न स
वाचतोत्ता नोसत्याच्चेतवावते अक्षपेनैसत्यं नैनमन्ततोहिनस्ति यः
द॥१॥गोरिवीतं षोळ्रिसामकुर्वीत तेजस्कामो ब्रह्मवर्चस्व
वे ब्रह्मवर्चसं गोरिवीतं तेजस्वी ब्रह्मवर्चसी भवति य एवं विद्वा
तं षोळ्रिसामकुरुते नानदं षोळ्रिसाम कर्तव्यमित्याहुरिं
यवज्रमुदयच्छत्तमस्मै प्राहरत्तमभ्यहनत्सोभिहतो व्यनदद्
लेन्नानदं सामाभवत्तन्नानदस्य नानदत्वमभ्रातृव्यंवा एतद्भ्रातृव्य
मयन्नानदमभ्रातृव्यो भ्रातृव्यहा भवति य एवं विद्वान्नानदं षो

M1046

Checked 2012

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

कुरुतेतद्यदिनानुदंकुर्युरविहृतः षोडशीत्रांस्तत्र्योविहृतास्तुहितास्तुरसूवतोयदि
तंविहृतः षोडशीशांस्तेंत्र्योविहृतास्तुहितास्तुस्तनूवते ॥ अथातश्छंदांस्येव
षडुस्यात्वावहंतुहरयउपोषुश्रृणुहीगिरइतिगायत्रीश्चपङ्क्तीश्चव्यतिषडति
पत्रीविपुरुषः पाङ्क्ताः पशवः पुरुषमेवतत्पशुभिर्व्यतिषजतिपशुषुप्रति
ष्ठापयतिगायत्रीचपङ्क्तिश्चतेद्वेअनुष्टुभौतेनोवाचोरूपादनुष्टुभोरूपादनुष्टुभो
द्विरूपत्वानाऽपैतिअस्तूर्यन्निन्द्रसुष्टिंहत्थेबृहतीश्चव्यतिषडेसौ
वाईताः पशवः पुरुषमेवतत्पशुभिर्व्यतिषजतिपशुषुप्रतिष्ठापयतिपशुष्टि
तीचतेद्वेअनुष्टुभौतेनोवाचोरूपादनुष्टुभोरूपाद्वाग्रूपाणेनैतयाधर्
रश्रत्सकृतिंद्रुषीणाइतिद्विपदांपत्रिष्टुभंव्यतिषजतिद्विपाद्वैपुरुषो
रूषमेवतद्वीर्यंत्वव्यतिषजतिवीर्येप्रतिष्ठापयतितस्मात्पुरुषोवीर्येप्र

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

3

षापशूनांवीर्यवत्तमोयद्द्विपदावविंशाक्षरात्रिष्टुप्तैद्दे अनुष्टुभौते [illegible]

मादनुष्टुभोरूपाद्वज्रस्यरूपान्नैसेषगत्साश्रतेमहेविदथेरांसिवंहसीद्दलिङ्कि [illegible]

जगतीष्वयतिषज्जतिद्विपाद्वैपुरुषोऽजागताःपशवःपुरुषमेवतसंभ्रु [illegible]

तिपशुषुप्रतिष्ठापयतितस्मात्पुरुषःपशुषुप्रतिष्ठितोऽग्निवैना [illegible]

रोवास्ययद्द्विपदारषोऽशाक्षराजगतीचैतेद्वेअनुष्टुभौतेनोथा [illegible]

भोरूपाद्वज्रस्यरूपान्नैतित्रिकद्रुकेषुमहिषोयवाशिरं॥ओषस्मैपुरोर [illegible]

सःसंसतिछंदसांवैयोरसोऽयंक्षरत्सोतिछंदसमत्स्यसक्षरसंदति [illegible]

संसर्वेभ्योवाएषछंदोभ्यःसंनिर्मितोयशोऽक्षरीतघदतिछंदसः [illegible]

एवैनंतछंदोभ्यःसंनिर्मिमीतेसर्वेभ्यश्छंदोभ्यःसंनिर्मितेनषोऽक्षिणा [illegible]

मियएवंवेद॥३॥महानाम्नीनामुपसर्गानुपसृजत्यसौवैलोकाःप्रथमामहा [illegible]

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

लोको द्वितीयासो लौकस्तनीपालर्वेभ्यो वा एष लोकेभ्यः स्वर्निामितोय
धन्महाजाम्नीनामुपसर्गानुपसृजति सर्वेभ्य एवैनं तल्लोकेभ्यः सन्निर्मिमी
भ्यो लोकेभ्यः सन्निर्मिते न षोळशिना राध्नोति य एवं वेद य
पंत्रार्चिनायोव्यतीरप्तासपदादिति वशातानुष्टुभः शंसति तस्य
ध्येभ्य रिवा पंथानं पर्यवेयाचादृक्कृघस्वशातानुष्टुभः शंसति स यो व्या
भ्यारिव मन्येता द्विहतं षोळशिनं शंसयेन्ने छंदसां कृच्छ्रादवपद्या
नम पाजिघांसेद्यो द्विहतं षोळशिनं शंसयेच्युतिषक्रेरवैपुरुषः पाप्मा
क्तमेवास्मैतत्पाप्मानं शमलमपहंस प पाप्मानं हते य एवं वेदैषध्रु
भिरूढमपापरिदधाति स्वर्गो वै लोकोश्वास्य विष्टपं स्वर्गमेव तल्लोकं
गमयस पाः पूर्वे पारिवः स्तुतानामिति पङ्क्ति सर्वेभ्यो वा एष सवनेभ्यः

(4)

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

यसोऽक्षरीत घद पाः प वैषां हरिवः स्तुतानामिति यजति पीतवद्देगा तः
तःसवनादेवैनं त सन्निर्मिमीतेयो इदं सवनं केवलं त इति मा ध्यंदिनं वै सवनं के
कमाध्यंदिनादेवैनं तत्सवनात्सन्निर्मिमीते मम धिसोमंमधुमंतमिंद्रेति मद्वदे
पसवनं तत्ती पसवनादेवैनं तत्सन्निर्मिमीते सत्रा व पंजठरआ व पस्येति
छन्नो न रूपं सर्वेभ्यो वा एष सवनेभ्यः सन्निर्मितो यसोऽक्षरीतघदपाप वैषांहरि
स्तुतानामिति यजति सर्वेभ्य एवैनं तत्सवनेभ्यः सन्निर्मिमीते सर्वेभ्यः सव
सन्निर्मितेन षोडशिनाराध्नोति य एवं वेद महानाम्नीनां पंचाक्षरानुपसं
जसेकादशाक्षरेषु पादेषु सर्वेभ्य एवैनं तच्छंदोभ्यः सन्निर्मिमीते सर्वेभ्यः छंदोभ्यः
२ निर्मितेन षोडशिनाराध्नोति य एवं वेद ॥४॥ भैरं रि शतं भयं तरा ज्ञीम हरा स्तोत्र
दीयाएवास्नन्नयावर्तत सोऽब्रवीदिंद्र कथा हवेमानिते सुराम्नान मन्वेष्यादइति
न१ पस विंदद विश स्तूराऽस्तमसोमत्यो सत्यमाद्रापयेतर्हि न कयापप्मात्रोमिवे पापक
ओ नारफछंदोभ्यः सन्निर्मितो यवषोडशीतयन्महानाम्नीनां पंचा [illegible]
CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ते२

नितमह्वाह रात्रिर्मस्फुरिवा तं वैच्छंदं स्वोवान्ववापैस्त्त यच्छंदास्येवान्ववायंस्त्वा

दिंद्र श्चैव च्छंदासिचरात्रीवहंतिननिविछस्येनपुरोरुग्ग्रधांप्यानान्यादेवृतेंद्र श्चैव

वच्छंदांसिचरात्रीवहंतिनान्येपर्यायैरेवपर्यायमनुदंतयस्पांपैःपपायमनु

मयर्यायाणांपर्यायचंतान्वैप्रथमेनैवपर्यायेणपूर्वरात्रादनुदंतमध्यमेनमध्यरात्रा

मेनापररात्रादपिशर्वर्याअनुस्मसीसच्छुवन्नापिन्नार्वृदराणिरववोल्लेरतानिच्छंदांसि।तेनि

स्माहैतानिहीहूरात्रेस्तमसोमस्योबिभ्यतस्मसपारयैस्तादपिशर्वर्याणामाविरात्रि

पांतमावोअंधसइत्संधस्वसानुष्टुप्रात्रीप्रतिपद्यतआनष्टुभीवैरात्रिरनुष्टुभात्रि

मंधस्वसःपीतवसोमदसस्त्रिष्टुभोपायपाभ्रवंसपिरुपायघेहेभिस्त्वपंतस्यनाम

मेनपर्यायेणस्तुवतेत्रथमान्येवपदानिपुनरादतेयदेवैषामश्वागावआसंस्त्तदेव

तेनाददतेमध्यमेनपर्यायेणस्तुवतेमध्यमान्येवपदानिपुनराददतेयदेवैषांम

रथाआसंस्तादेवैषांतेनाददतउत्तमेनपर्यायेणस्तुवतउत्तमान्येवपदानिपुन

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

5

देवेपदेवैषांवासोहिरण्यंमणिरध्याःसमासीत्तदेवैषांतेनाददत्तआद्विषतोवृद्
रनमेभ्यःसर्वेभ्योलोकेभ्योनुदतेयएवंवेदपवमानवदहर्भवतिसाकुर्नराविः
मानवतीकथमुभेपवमानवतीभवतःकेनतेसमावद्धाजौभवतइतियदे
वमद्वनेरुतमिदंवसोसुतमंधइदंत्यचोऽसौसुतमितिरुक्वंतिचरांत्रि
तेनरात्रिःपवमानवतीतेनोभेपवमानवतीभवतस्तेनतेसमावद्धाजौभवतः
दशस्तोत्रमहरिपाकुर्नरात्रिःपंचदशस्तोत्राकथमुभेपंचदशस्तोत्रेभव
२४ तेसमावद्धाजौभवतइतिद्वौशस्तोत्रात्प्रपिशावर्ताप्तिातिरस्मिर्दंयनाभिःसां
राथंतरेणस्तुवतेतेनरात्रिःपंचदशस्तोत्रातेनोभेपंचदशस्तोत्रेभवतः
समावद्धाजौभवतःपरिमितंस्तुवंसपरिमितमनुशंसतिपरिमितंवैभूतमथ
तेऽव्यमपरिमितस्यावरुध्याइसतिशंसतिस्तोत्रमतिवेभूजामानमतिपर

ति २

तात्रमतिरांसतिय देवास्यासास्मानंतदेवास्यै ... धेवं धे॥६॥६॥

विकायांप्रथमोध्यायः॥६॥प्रजापते वै सोमायरा ... यम्रु स्वयं

त्रीतस्यै सर्वे देवा वरा आगछंस्तस्याएतत्सहस्व ... वतो च तदा

मिसा चक्षतेनाश्विनंहैवतध ... नहस्तंतस्माह अह स्तं वै वा

चतांरासे यथाहवाइदमनो ... धावाक्तोवर्तनएवं हैयतो वर्तन्तो ...

तिष्यंनाकपीततस्मिंदेवानसमनोनतस्मेदमस्यमभेदमा ... तदं

नाऋक्वन्नाडिमस्वायामहैसयानठ ङेष्वतितस्यदप्रविष्टतीति ...

धिगृहपतेरादित्यंकाष्ठामकुर्वततस्मा:दाग्नेयीप्रतिपद्भवत्याश्विनः ...

तागृहपतिःस्वराडेनितहैवआकुरग्निं मन्येपितरमग्निमा:पिमि ...

पयेतदिविश्रुत्रंपञतंतस्य दस्येतिप्रथमयैदक्षरायकाष्टामाप्नोतीति ...

(6)

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सं गरनंतत्रब्रूयादग्निमग्निमितिवैप्रसपाद्यग्निमापस्यतीतित्रास्तसपा

स्मादग्निर्हितागृहपतिःस्वराजेस्येत देवतागिपद्येत गृहपतिवतीप्रजा

तासर्वायुःसर्वापुत्रायस्तर्वमापुरेतियएवं वेद ॥७॥ तासांवैदेवतानां

वंतीनामग्निस्तरुणामग्निर्मुखंप्रथमः प्रसपद्यततमश्विनावन्वागच्छतां

मपोदिघावांवाइदंजेष्याव इतिसततथेत्यब्रवीत्तस्यवैममेताप्याख्यितितयोः

स्माअप्पत्राकुरुतांतस्मादाग्नेय श्विने शास्यतेताउषसमन्वागच्छतां

मपादिघावांवादुदंजेष्याव इतिसाततथेत्यब्रवीत्तस्यैवैममेताप्याख्याति

स्माअप्पत्राकुरुतांतस्माहुषस्मामाश्विनेशास्यते मिंद्रमन्वागच्छतांतम

पावांवाइदमग्रवंजेष्यावइतिनत होतव कुसतथेयप्

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

तस्यैवेमं महाप्याम्श्चितिं तथेतितस्माअप्यत्राकुरुतां तस्मादैंद्र माश्विनं शस्यातेन
दश्विनाउदजयतामश्विनावाश्नुवातांयदश्विनाउदजयतामश्विनावाश्नु
वातांतस्मादेतदाश्विनमित्याचक्षते श्नुतेयद्यत्कामयते यएवंवेदतदाहु
पक्षस्यत आग्नेयं शस्यते उषस्यं शस्यत ऐंद्रमथ कस्मादेतदाश्विनमित्याच
क्षत इत्यश्विनौहि तदुदजयतामश्विनावाश्नुवातांयदश्विनाउदजयतामश्वि
नावाश्नुवातांतस्मादेतदाश्विनमित्याचक्षते श्नुतेयद्यत्कामयते यएवंवेद
अश्वतरीरथेनाग्निराजिमधावत्तासां प्राजमानो योनिमकूलयत्तस्मात्ता नविं
यंते गोभिररुणैरुषा आजिमधावत्तस्मादुषस्यागतायामरुणमिवैवप्रभा
सो रूपमश्वरथेनेंद्र आजिमधावत्तस्मात्स उच्चैर्घोषउपब्दिमान्क्षत्रस्य

(7)

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

मैत्रोहिसगर्भ्रेरथेनाश्विनाउदजयतामश्विनावाश्नुवातांयदश्विनाउदजयतां

नावाश्नुवातांतस्मात्स्सस्तजावोदुग्धदोहः सर्वेषामेतर्हिवाहनानाम नाश्वीद्धेरेत

स्पवीर्येनाहरतांतस्मात्स्वदिरेतावाडीं तदाहुः सप्तसोर्याणि [illegible] दांसित्रांसेय

पथोषस्यं यथाश्विनं सप्तवैदेवलोकाः सर्वेषुदेवलोकेषुराध्नोतीति तान्

त्रीण्येवत्रांसेत्र्येयोवाइमेत्रिवृतालोकाएषामेवलोकानामभिजित्यै तदाहु

तवेदसमितिसोयाणिप्रतिपद्येतेति तान्नाद्वयंपथेवगत्वाका [illegible] म

ना ३ शाहंस्र येनिदिवस्याविसतेनैवप्रतिपद्येतपथैवगत्वाकाष्ठामभि [illegible]

दुद्रूयंजातवेदसमितिद्वितीयंशंसतिचित्रंदेवानामुदगा [illegible] नीकमिति [illegible]

वति त्रंदेवानामुदेति तस्मादेत [illegible] सतिनमोमित्रस्य [illegible] स्यपचक्षसेति

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

पडू बाईत: प्रगाथ: [illegible]

ब्रा॰ ६॥ ०॥ द्वाशी: पदमाशिषमेवैतेनाशास्त आत्मने च यजमानाय च ॥ ६ ॥ तद्वैदोस्ह सौ[illegible]
शस्योबृहतीनातिशस्याय स्तर्यं मा [illegible] शंसेद्बृहत्वर्वसमितिपघेत प बृहतीमति
से सुवाणा नातिपघेते तीद्र कऊन्न आ भर सैद्र प्रगाथं शंसति त्रिष्टुभा अस्मिन् [illegible]
हूतया मा निर्जीवा ऽस्योतिरशीम हीयसौ वा वस्योति स्तोन सर्यं नातिशंस सो[illegible]
श्रु नो नु म इति राथंतरीं योनिं शंसति राथंतरेणा वैसंधिना[illegible] नायस्त[illegible]
त घेद्रा थंतरीं योनिं शंसति रथंतरस्येव स्त्र योनि ध्वायेशानमस्य [illegible]
शमित सौवा वस्यदृकोन स्तर्यं न्नातिशंसति पडु बार्हतं प्रगाथ प [illegible] न [illegible]
ति शंसति बहवः स्तरव भ्रत स इति मैत्रावरुणं प्रगाथं शंसयवैमि [illegible]

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

वैरूणाउ भेवा एषोऽस्मात्रे आरभते यो ऽतिरात्रमुपैतितघन्मै नावुरूपं प्रगाथ म
स्तोरात्रयोरेवैनं तत्प्रतिष्ठापयति स्मरवक्षसइतितेनरूयैन्नातिशंसति
दुबार्हतः प्रगाथस्तेन बृहतीं नातितिशंसति मही द्यौः पृथिवी च न इमं य
वापृथिवी विश्वशंभुवेति द्यावापृथिवीयं शंसति द्यावापृथिवी वै प्रतिष्ठे
यमेवैह प्रतिष्ठासावमुत्र तद्द्यावापृथिवीये शंसति प्रतिष्ठाया
तस्मातिष्ठापयति देवो देवी धर्मणा सूर्यः शुचिरितितेन रूयंनातिशंसति
गायत्री च जगती च ते द्वे बृहत्यौ तेन बृहतीं नातिशंसति विश्वस्य देवी मृच
यस्य जन्मनो न पारोषर्यौति नग्न सदिद्विपदा शंसति द्वि वै पुरुषो मितिहस्य
ति

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

तदाचक्षते य देवदाश्विनं निर्ऋतिर्हस्मपात्रान्कुपास्तोयद्दैवहोतापरि

यपात्रान्प्रतिमोक्ष्यामीतितनोवारणं बृहस्पातिर्द्विपदामपरपेन्नयारो

नग्नप्रदीतितपानि र्ऋ सा:पात्रिन्नोधरावःपाशानपास्यच्चघदेवां

४ तार्शंसतिनिर्ऋसाएव तस्मान्निन्याध्धरावःपाशानपास्यतिन्त्वस्ते

न्कृयानेसर्वान्कृःस्वर्गान्कृचायर्वमाप्नुरेतियएवंवेदम्द्धयस्य

इयसोगावमेर्वेयतीवतेनस्वर्पन्नातिशंसतियद्धिपदाकुरवद्धं

सर्वाणिछंदांस्यप्याप्नातेनबृहतीन्नातिशंसति॥१०॥अग्निपार

सिदधातिब्रह्मवैबृहस्पातिर्ब्रह्मण्पेवैनंतदंततःप्रतिष्ठापयसर्वाणि

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

९

दिवायवइन्द्रसेतयापरिदध्यात्प्रजाकामःपशुकामोब्रह्मवर्चसकामोऽप्रजा
ततइतिप्रजयावैरुक्ष्मप्रजावीरवान्त्वयंस्यामपतयोरयीणामिति
यान्त्यक्रमान्त्यपिमान्वीरवाँश्चभवतियत्रैवंविद्वानेतयापरिदधाति
स्यात्रेअतियद्योअहीदिसेतपापरिदध्यात्चेजस्कामोगमवर्चसकामोनीयवान्त्या
समहीतिक्रमादितिकमदिववैब्रह्मवर्चसंविशातीतिवीववैब्रह्मवर्चसंभातियद्दीदपक्षुवस
जातेतिदीपयववैब्रह्मवर्चसंतदस्मात्सुद्रविणंधेहिचित्रमितिचित्रमिववैब्रह्मवर्चसं
ब्रह्मयशसीभवतियत्रैवंविद्वानेतयापरिदधातितस्मादेवंविद्वानेतयैवपरिदध्यात्
स्याद्वेनस्तर्पंनातिशंसतियदुत्रिष्टुभंत्रिःशंसतिसासर्वाणिछंदांस्याप्नोत्यायाद्वेन
शंसतिगायत्र्याचत्रिष्टुभाचवषट्कुर्याद्ब्रह्मवैगायत्रीवीर्यंत्रिष्टुप्ब्रह्मणैवतद्वीर्यंसं
ब्रह्मवर्चसीब्रह्मयशसीवीर्यवान्भवतियत्रैवंविद्वान्गायत्र्याचत्रिष्टुभाचवषट्करोतिसं

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

युना युवं स दक्षो ऽपापिबत मश्विने तिगायत्र्याव विराज्ञाय वषट् कुर्याद्विलवैगायत्र्य न्नविराड्
र्णवत दन्नाद्यं संदधाति ग्रह्मवर्चसी ब्रह्मपरासी भवति शत्वा च मन्नमत्ति य एवं वि
७२ त्र्याव विरौंवि वषट् करोति तस्मादेवं विद्वान्गायत्र्यैव विराज्ञाय वषट् कुर्यात्प्रवामं
मघान्यस्युरु त्रापिबत मश्विने येता श्पा॥११॥ चतुर्विंशमेतदहरुपयंत्यारंभणीयमेते
वै संवत्सरमारभंत एतेन स्तोमाश्चक्षूंषि संसियैतेन सर्वादेवता अनारब्धं तेन छंदोनारब्धं
वता यदेतस्मिन्नहनि नारभंते तेन दारंभणीयस्यारंभणीयं चं चतुर्विंशस्तोमो भवति चतुर्विं
चतुर्विंशार्धं चतुर्विंशतिर्वा अर्धमासा अर्धमासशएव तत्संवत्सरमारभंत उक्थ्यो भवति
शवो वा उक्थानि पशुनामवरुध्यै तस्य पंचदशस्तोत्राणि भवंति पंचदश वा अर्धमासस्य रात्रयो
मासशएव तत्संवत्सरमारभंते तस्य षष्टिश्च त्रीणि च शतानि स्तोत्रियास्तावंति संवत्सरस्य
हान्यहःशएव तत्संवत्सरमारभंते ग्निष्टोमस्य तदहः स्यादित्याहुरग्निष्टोमो वै संवत्सरः
वा एतदन्योऽग्निष्टोमादहर्दधारनविव्यार्वेति स यद्यग्निष्टोमः स्यादष्टाचत्वारिंशास्तोत्रियाः

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ति॰

मानास्सुःश्वद्युर्विंशानीनरापिस्तोत्राणितद्भवाद्हिश्चैवत्रीर्विंशतानिस्तोत्रियास्ताद
तिसंवत्सरस्याहान्यहःशएवतत्संवत्सरमाप्नोतितद्भ्याएवस्यामश्शुसमद्धेयद्
पश्शुसमद्धेसत्रेसर्वीपिपश्चतुर्विंशानिस्तोत्राणिप्रसदत्ताध्योतदश्चतुर्विंशानस्माद्
एवस्याह॥१२॥बृहद्रथंतरेसामनीभवतएतेवैयज्ञस्यनावौसंपारिण्यौयद्बृहद्र
रेताभ्यामेवतत्संवत्सरंतरंतिपादौवैबृहद्रथंतरेशिरएतदहःपादाभ्यामेवतच्छ्रियं
भ्यायंतिपक्षौवैबृहद्रथंतरेशिरएतदहःपक्षाभ्यामेवतच्छ्रियंशिरोभ्यायंतिते
समवत्स्पेयद्भवेसमवत्स्रेयुर्यथैवछिन्नानौर्बंधनात्तीरंतीरमृच्छंतीप्लवेतेवमेव
सत्रिणस्तीरंतीरमृच्छंतःप्लवेरन्यदुभेसंभवत्सडेप्रत्यक्षादिरथंतरमन्वत्सडेयदुभेसं
वौभेअनवत्स्पेअथयद्दिष्टद्दवत्सडेबृहद्रथंतरेपौवौभेअनवत्स्पेयद्वैरथंतरंतद्वैरू
यद्बृहत्तद्वैराजंयद्रथंतरंतच्छाक्वरंयद्बृहत्तद्रैवतमेवमेतेउभेअनवत्स्पेभवतोयेदवाएवै

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

विद्वांसस्तदहरुपयंसाद्ध्वा वै ते हःशाः संवत्सरमाप्त्वार्धमासशा आ मासशा आह्वशो भ
भ्रूलूंदासिचा घासर्वा देवतास्तपएवतप्यमानाः सोमपीथं भ्र... र्यंतः संवत्सरमभिष्णुगावं त
सते पेवा अत ऊर्ध्वं संवत्सरमुपयंति गुरुर्वै ... भारमभिनिदधते सं वै गुरु भारः श्रृणाय प्य
एनं परस्तात्कर्मभिराघ्वावस्ताडुपैति स वै ... तो संवत्सरस्य पारमश्नुते ॥१२॥ यद्वै यन्तोर्वि
तन्महाव्रतं बृहद्दिवेनात्रहोतारेतः ... तिल दशो महाव्रतीयेनाक्राप्रऊनयति संवत्सरे सं
त्सरे वैरेतः सिक्तं ... जायते तस्मात्समानं बृहद्दिवेनानिष्केवल्यं भवत्येष ह वा एनं परस्ताः
मभिराघ्वावस्ताडुपैति परवंथि ... वै संवत्सरस्यावारं च पारं च वेद स वै स्वस्ति संवत्सर
रस्य पारमश्नुते त्रिरात्रो वा अस्य प्रायणीयो वारमुदयनीयः पारं स्वस्ति संवत्सरस्य पार
श्नुते य एवं वेद प्राणो वै संवत्सरस्यावरोधनं वोदग्रो धनं च वेद स वै स्वस्ति संवत्सरस्य पारमश्नु
ते य एवं वेद प्राणो वै संव ... मुदयनीय उदरोधनं स्वस्ति संवत्सरस्य पारमश्नुते य एवं वे
नेतदहरुपैति स्वस्ति संवत्सरस्य पारमश्नुते य एवं वेद यो ४
तिरात्रो वा अस्य प्रायणीयो वरोधनं २

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

द्योवैसंवत्सरस्यप्राणोदानौवेदसवैस्वस्तिसंवत्सरस्यपारमश्नुतेतिरात्रोवाअ
णीयश्रोत्रंबृहस्पतिस्तोत्रेदानउदयनीयःस्वस्तिसंवत्सरस्यपारमश्नुतेयएवंवेदयएवं
॥१४॥इतिचतुर्थपंचिकायांद्वितीयोध्यायः॥२॥ज्योतिर्गौरायुरितिस्तोमैर्यंत्ययंवैलो
ज्योतिरंतरिक्षंगौरसौलोकआयुःसएवैषषडहस्त्रियहाज्योतिर्गौरायुरितित्रीण्यहानि
रायुर्ज्योतिरितित्रीण्यपर्यंवैलोकोज्योतिरसौलोकोज्योतिस्तएतेज्योतिषीउभयतःसंलोके
नैतेलोभयतोज्योतिषाषडहेनयंतितदेतेनोभयतोज्योतिषाषडहेनयंस्तनयोरेवैतं
योरस्मयतःप्रतितिष्ठंतोयंतिस्मिंश्चलोकेमुष्मिंश्चोभयोःपयस्ताएतद्वैदेवचक्रंयदभिप्लवः
षडहस्तस्ययावभितोग्निष्टोमौतौप्रधीपंचउक्थ्यासोमध्यंउपास्तंभनस्यंगच्छतिदेवचक्रम
वकामयतेतत्स्वस्तिसंवत्सरस्यपारमश्नुतेयएवंवेदयोवैतद्वेदयप्रथमःषडह
संवत्सरस्यपारमश्नुतेयस्तद्वेदयद्वितीयोयस्तद्वेदयत्तृतीयोयस्तद्वेदयश्चतुर्थो
द्वेदयपंचमः॥१५॥अथमंषडहमुपयंतिषडहानिवैशिष्णुःऋतवऋतुशएववरसंवत्स

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

स्मा पूर्वपक्षतुरा: संवत्सरे प्रतितिष्ठंतो यंतिधिती घं षळहमुप यंति द्वादशाहानि भवंति
वै मासामासस्तरा एव तत्संवत्सरमाप्नुवंति मासस्तरा: संवत्सरे प्रतितिष्ठंतो यंति नतीयं ब
यं स्य द्वादशाहानि भवंति तानि द्वेधा नवान्यानि नवान्यानि नव वै प्राणा नव स्वर्गा
णां श्चैव तत्स्वर्गांश्च लोकानाप्नुवंति प्राणेषु चैव तत्स्वर्गेषु च लोकेषु प्रतितिष्ठंतो यंति
षळहमुपयंति चतुर्विंशतिरेतानि भवंति चतुर्विंशतिर्वा अर्धमासा अर्धमासश एव
स्सरमाप्नुवंत्यर्धमासश: संवत्सरे प्रतितिष्ठंतो यंति पंचमं षळहमुप यंति त्रिंशद
वंति त्रिंशदक्षरा वै विराड्विराळन्नाद्यं विराजमेव तन्मासि मास्याभिसंपादयंतो
द्यकामा: खलु वै सत्रमासत तद्यद्विराजं मासि मास्यभिसंपादयंतो यंत्यन्नाद्यमेव तन्मासि
वरुंधाना यंत्यस्मै च लोकायामुष्मै चोनाभ्यां ॥ २ ॥ १६ ॥ गवामयनेन यंति गावो वा आदित्या
सानामेव तदयनेन यंति गावो वै सत्रमासत शफांछृंगाणि सिषासंतस्तासां दशमे मासि शफा:
शृंगाण्यजायंत ता अब्रुवन्यस्मै कामायादीक्षामह्यापाम तमुत्तिष्ठामेति ता या उदतिष्ठ

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ऽंगिरसोथ याः समापयिष्यामः संवत्सरमित्यासत तासामश्रद्धया ऽंगाणि प्राव
तास्तूपराऊर्जं त्यसुन्वं सस्माद्दुनाः सर्वान्नीर्त्व न्याप्नोत्तर मुत्तिष्ठंस्यूर्जं ह्यसुन्वे सर्वस्य वेग
माकं सर्वस्य चारुतां गच्छतां सर्वस्य प्रेमाणं सर्वस्य चारुतां गच्छति य एवं वेदादित्याश्चह व
गिरसश्च स्वर्गे लोके स्पर्धंत वयं पूर्व एष्यामो वयमितिते हादित्याः पूर्वे स्वर्गं लोकं जग्मुः प
राः सः प श्चा वा वर्षेषु यथा वा प्रायणीयो ऽतिरात्रश्चतुर्विंशाउक्थ्यः सर्वेऽभिप्लवाः षळहा आ
न्यान्यहानि तदादित्यानामयनं प्रायणीयो ऽतिरात्रश्चतुर्विंशाउक्थ्यः सर्वे पृष्ठ्याः षळहा आ
सन्यान्यहानि तदंगिरसामयनं सा यथाः स्रुतिरंजसायन्येवमभिप्लवः षळहः स्वर्गस्य लोक
स्य यथा महापथः पर्याण एवं पृष्ठ्यः षळहः स्वर्गस्य लोकस्य तद्यदुभाभ्यां यत्क्लप्तास्त्यां वैयन्त
कुभयोः कामयोरुपाप्त्यै यश्चाभिप्लवे षळहे यश्च पृष्ठ्ये ॥ २ ॥ १७ ॥ एकविंशमेतदहरुपयंति
वं मध्ये संवत्सरस्यैतेन वै देवा एकविंशेनादित्याः स्वर्गाय लोकायोदयच्छन्स एष इत एकविंशस्त

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

दृश्री वस्तादहा मिदिवाकीर्त्यस्य भवंति दृश्रा परस्तान्मध्य एष एकविंश उ नयतो विराडि
नउ नयतो हि वा एष विराजि प्रतिष्ठितस्तस्मा दषोंतरेमांलोकान्यन्नव्यथ तेतस्य वैदेवा
त्यस्य स्वर्गाल्लोकादवपातादबिभयुस्तंत्रिभि स्वर्गेलोके रवस्तादस्तुवं भ्वर्गाल्लोका माधे
र्गाल्लोकास्त्वात्स्यपरायोतिपातादबिभयुस्त्वात्रिभिस्वर्गैर्लोकैः परस्तात्सस्त चानु
त्रयस्वर्गाल्लोकास्त्रत्रयो वस्तात्सस्त्वं दशात्स्त्रवंति त्रयः पुरस्तान्मध्य एष एकोविंश
तस्त्व रस्ता मभिधर्ति उ भयतोहि वा एषस्वर स्तामाभिधतस्तस्मादेषोंतरेमांल्लोका
व्यथ तेतस्य वैदेवा आदित्यस्य स्वर्गाल्लोकादवपातादबिभयुस्तंपरमै स्वर्गैर्लोकै र
स्तस्ताभ्यवनस्तोमा वै परमास्वर्गाल्लोकास्तस्यपरायोति पातादबिभयुस्तं परमैः स्व
र्लोकैः परस्तात्प्रत्यस्तात्स्तुवन्स्तोमा वै परमास्वर्गाल्लोकास्त्रयो नस्तास्स पद रा भ
त्रयः परस्ताचे द्वौद्वौ संपद्य त्रय स्वलुस्त्रिंशाभवंयत्तु स्त्रिंशो वै स्तोमानामु तन र

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

13

षएतदध्याहितस्तापतितेषुहिवाएषएतदध्याहितस्तापतिस्ववाएषडगरोहि [illegible]

र्वस्माद्भूताद्भविष्यतःसर्वमेवेदमतिरोचतेयइदंकिंचोगरोभवतिप [illegible]

हारोऋच्छ्रतितस्माडगरोभवतियएवंवेद॥१॥ स्वरसामानउपयंति [illegible]

वैलोकाःस्वरसामानइमान्वैलोकान्स्वरसामभिरस्पृण्वंस्तत्स्वरसाम्नांस्व

रसामत्वंतद्यत्स्वरसाम्नउपयंत्येष्वेवैनंतल्लोकेष्वाभजंतितेषांवैदेवास्वर्ग

शानांप्रब्रूयादबिभयुःसमाद्भववैस्तोमाअविग [illegible] न [illegible]

तितांसर्वैस्तोमैरवस्तात्सपर्यषिंसर्वैःपृष्ठैःपरस्तात्तद्यदभिजि [illegible] स्तोमाव

स्ताद्भवतिविश्वजित्सर्वपृष्ठःपरस्तात्सद्यद्वा [illegible] यतःपर्यषतिच्या [illegible]

ब्रूयात्तस्यवैदेवाआदित्यस्यस्वर्गाल्लोकादवपातादबिभयु [illegible] परमंर

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

श्मिभिरुदवयन्त्॥ ४४ मयोवैदिवाकीर्सनिमहादिवाकीर्स्यं पृष्ठं भवति वि
श्वभिसामभासमग्निष्टोमसामभोभिबृहद्धंतरपवमानयोर्भवितरता दा
संपंयन्तीरश्मिभिरुद्यंति घ्याअनवपातायोदितुआदिसप्रातुर त्या
कमनश्लया स्वर्ह्येवैतदहर्दिवाकीर्स्यंभवति सोर्पपिष्ठमन्यंगश्वे स्व
नीयस्योपालंभ्यमालभेरं स्र्स्यंदेवसह्येतदहरेकविरीमेकपंचा शावांदि
वारातवारास्वामध्येनिविदंदधातिवावतीरुत्तरा रां सति रावा पूर्वंपु
पःरातवीर्यःरातेंद्रियऽआयुष्येवैनंतद्वीर्यइन्द्रियेदधाति॥ १४॥ दूरो ह
रोहतिस्वर्गोवैलोकोदूरोहपास्वर्गमेवतल्लोकंरोहतियएवंवेदयदेव रो
णांऽअसौवैदूरोहोयोसौतपतिकश्चिद्वाअत्रगच्छतिसयद्दूरोहणंरोह
ऽरेकविंशस्तिसामिधेनीरहरहर्मासप्रसत्राध्येनदहर ५

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

(14)

माहस्त्वाद्यथाक्षेत्रज्ञमध्यान:पुरस्तात्तारं कुर्वीत दाद्द कं चदेवताध्र्येदं वृंक
वतए घस्वर्गस्यलोकस्यालिवोक्षुासमूषुवाज्जिनंदेवऽ तमिसेह
त:सहावानंतरुतारंर थानामिसेषवेसहावांस्तारुतेषहीमा लोकास्त
रिष्टनेमिं पतनाऽस्माव्छुमिसेषहवा अरिष्टनेमि:पृतनाज्जिदाश्वस्च
स्वास्तितामारास्तेताक्ष्र्यमिहाहुवेमतिछुपसेवैरातिलाऽभ्युवानास्त्वाय
स्तितामेवाशास्तेनावमिवारुहेमेतिसमेवैनमेतदर्द्धिरोहगिस्वर्गस्यलोक
समध्येसंपर्येसंगस्याऽवीनपृथ्वीबकुलेगम्भीरेमावामेतोमापरतोरिषामेदी
वैतदनुमंत्रयतेआत्मपरायमेष्वान्सघश्चिघ:शवस्तापरहर्ऽ: स्र्यदेऽवऽपो
स्तानेतिप्रयक्षंस्वर्यमभिवदतिसहस्त्रसा:शतसास्यरहिर्नस्मावर्द्ध
शयोमिहाशिषमेवैतेनाशास्तआ-मनेचयजमानेभ्यश्च॥२०॥आहपद्दतोऽ

श्री-

दिसेषवैवस्तुरंतरिक्षसदित्येषवैवयस्तं... सस र

हंसेतमेववन्नोहन्तिहंसःवसारोहंतिहंसःशुचिषदित्येषवैहंसःशुचिषद्वसु...

रिक्षसद्धोतावेदिषदित्येषवैहोतावेदिषदतिथिर्दुरोणसदित्येषवैअतिथि...

णासन्नषदित्येषवैनृषद्वरसदित्येषवैवरसद्वरंवाएतत्सद्मनांयस्मिन्नेष...

आसन्नस्तपसऋतसदित्येषवैसत्यसद्व्योमसदित्येषवैव्योमसद्व्योमवाए...

त्सद्मनांयस्मिन्नेषआसन्नस्तपसज्जाइत्येषवाअब्जाअप्सुह्येषवाएषजात...

देशपःसायंप्रविशतिगोजाइत्येषवैगोजाऋतजाइत्येषवैसत्यजाअद्रिजाइत्ये...

षवाअद्रिजाऋतमित्येषवैसत्यमेषहएतानिसर्वाण्येषाहवाअस्यपृ...

सक्षात्तमादिवरूपंतस्मादेवत्रकुचहूराहणंरोहेदृसंवसैवरोहेत्थाह्यप...

त्रामस्यपरोहेत्थाह्यपोहिवाएतंपूर्वोध्यानमैच्छत्रादोगायत्रीछन्दपरोक्ष...

(15)

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

वै·न्नो कोह्रू रोहणं वा गाह वो ग्रहन्वै वा क्स यदा ह्यु पतेत द्ब्रह्मणा ह्यावेन स्वर्गं लोकं रोह

पद्भः प्रथमं रोहती मं तं लोकमाप्नोस थाधर्धं रोंतरिक्षं तदाप्नोस थत्रिपघाम्नुं तं लोक

पाति ३ प्रास यकेवल्न्यातदेतस्मिन्प्रतिति [illegible] य एष वनपति त्रिपघाप्रयेवरो गतियथा रारवांच्छा

रयमाणास्तादमुष्मिं लोके प्रतितिष्ठ स र्धर्व रोंतरिक्षे पश्चोस्मिं ल्लोक आह्वैवत स्वर्गं

कंयजमाना अस्मिं लोके प्रतितिष्ठं स थ य एकका मास्यु: स्वर्गकामा: परांवमैतेषां रोह

ते ऊ ये पुहैं व स्वर्गं लोकं नेत्येवास्मिं लोके प्योगिववसे पुर्मि पुना निरूढ्यानि रास्यांत

वर्ष त्रैष्टुभानि व ज्ञागतानि यस्मि पुनं वै परा: परावश्चुं दासिप श्चु नामवरुध्यौ ॥२१॥ प्रथ

वे पुरूष एवं विषुवांस्तस्य पथा दक्षिणो र्धं एवं पर्वो र्धौ विषुवतो यथो त्तरो र्धं एवमुत्तरा

र्धो विषुवतस्तस्मा उत्तरं इत्साचक्षते प्रबाहुक्सत शिर एव विषुवान्विदल्लसंहितइव वे

रु षस्ताह्यपि स्याम एवमध्ये रो द्गे विज्ञायते तदाहु विषुवस्येवैतदहः रोसे द्वि गुणा त्वौ

५२

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

४॥

णतदुक्थानामुक्थं विषुवान्विषुवानितिह विषुवंतोभवंति श्रेष्ठतामश्नुवतइ नि

सं...त्सर एववज्रांसेडुतोवाएतत्संवत्सरंदधतो यंति यानिवैपुरासंवत्सरा...

यानिपंचमास्यानियानिषण्मास्यानि स्त्रीव्यंतिवैतानि नवैतौभुंक्ते तेयजा...

निजायंते यानिसांवत्सरिकाणितैर्भुंजते तस्मात्संवत्सर एवैतदहः शंसेत्...

दहराप्नोति संवत्सरं चैतदहराप्नुवंति ष ह वै संवत्सरे पाप्मानमपहत एष...

ष्मोहैवमासैः पाप्मानमपहते श्रीह्लौ विषुवता पसंवत्सरे पाप्मानं हते पति...

यएवंवेद वैश्वकर्मणाम्रषभे सवनीयस्योपालंभ्यमालभेरंद्विरूपमुभयत एतं...

प्रतीपेहनींद्रोवेवृत्रंहत्वाविश्वकर्माभवत्प्रजापतिःप्रजाःसृष्ट्वाविश्वकर्माभवत्सं...

रोविश्वकर्मैंद्रमेवतदात्मानंप्रजापतिंसंवत्सरंविश्वकर्माणमाप्नुवंतीद्र एवतदाप्र...

जापतौसंवत्सरेविश्वकर्मण्यंततःप्रतितिष्ठंतिप्रतितिष्ठतियएवंवेदयएवंवेद...

१२

(16)

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

॥इति चतुर्थपंचिकायां वष्टीयोध्यायः॥ ॥ष्ठ॥ प्रजापतिरकामयत प्रजायेय भू
मितिसतपोतप्यतस तस्तप्त्वेमं द्वादशाहमपश्यदात्मनएवांगेभ्युयप्राणेभ्यस्त
नएवांगेभ्यश्चप्राणेभ्यश्च द्वादशधानिरमिमीततमाहरत्तेनायजततोवैसोभवदात्म
प्रप्रजया पशुभिरजायत भवसात्मना प्रप्रजया पशुभिर्जायते यएवं वेद सोका
मयतकथंनु गायत्र्या सर्वतो द्वादशाहं परिभूपस्सर्वामृध्निमपाष्नुयामिति तं वैतद
सैवपुरस्तात्सर्यन्नवछ्रुदोनिर्मध्यतोक्षरैरूपरिष्टात्तायत्र्यासर्वतो द्वादशाहं पा
भूपस्सर्वामृद्धिमाप्नोत्सर्वामृद्धिमप्नोति यएवं वेद यो वै गायत्रीं पक्षिणीं चक्षुष्म
तीं ज्योतिष्मतीं भास्वतीं वेद गायत्र्या पक्षिण्या चक्षुष्मत्या ज्योतिष्मत्या भास्वत्या
स्वर्गं लोकमेत्येषा वै गायत्री पक्षिणी चक्षुष्मती ज्योतिष्मती भास्वती यद्द्वादशाहः

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

स्तान्यथावन्निवोत्तिरात्रौ तौ पक्षौ यावंतराग्निष्टोमौ ते चक्षुषी ये ष्टोमं मध्य उ
स आत्मा गायत्र्या पक्षिण्या च क्षुष्मसा ऽप्येति षा सा भ्राख सा स्वर्गं लोकमे
एवं वेद ॥ २१ ॥ अत्र पश्च वा एते त्र्यहा आदशाम महरा द्वावतिरात्रौ यद्वाशौ दे ॥ द्वादश
हानि दीक्षितो भवति यद्विप एवनेर्भवति द्वादश रात्री रूपसदः उपेति शरीर मे वता ॥
धूनुते द्वादशाहं प्रसुतो भूत्वा शरीरं धूत्वा शुद्धः पूतो देवता अप्येति य एवं वेद ॥
द्विंशाद होवा एष यद्द्वादशाहः षट्त्रिंशदक्षरा वै बृहती बृहत्या वा एतद यनं य द्वाद
शाहो बृहत्या वै देवा इमांल्लोकाना भुवत ते वै दशभिरेवाक्षरैरिमं लोकमा
दशभिरंतरिक्षं दशभिर्दिवं चतुर्भिश्चतस्रो दिशो द्वाभ्यामेवास्मिंल्लोके प्रति
ष्ठ न्त्र तितिष्ठति य एवं वेद तदाहुर्यदन्यानि छंदांसि वर्षीयांसि प्रच्छोधर

(17)

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

मैंल्लोकानाश्नुवतनेवैरार ।

थ कं तस्मादेतां बृहती सावक्षतइर्सेत याहि देवाइ क्षिदं शान्विर्दिवंचरु भिश्वत स्मोदयोद्वाभ्याम

रैरिमं लोकमाश्नुवतदशाभिरंतरिक्षं नीसावक्षतेश्नुते यद्यकामयते यएवं वेद

स्मिंल्लोके प्रसपतिर्ध स्तस्मादेतां बृहमतीसावक्षतेश्नुते यच्च कामयते य एवं वेद । नसो

प्रजापति यज्ञोवा एष यद्वादशाहः प्रजापतिर्वा एतेनाग्ने यजत द्वादशाहेन सो ।

दरवं श्वमासांश्वयाजयतमाद्वादशाहेनेतितं दीक्षयिसानपक्रमं गमयित्वाश्नुव

किन्नुनोथ चायाजयिष्यामहइतितेभ्य इषमूर्जं प्रायच्छत्सैषोर्ग्नतु श्च मासेषु

हितादद तं वैतेतमयाजयंस्तस्माद्ददघाऽपः प्रतिगृह्णा तो वैतेतमयाजयंस्तस्मा

ति गह्णुता याऽयमुत्सयेरान्नुवं ति य एवं विद्वांसो यजन्ते च याजयंति च तेवाइ

वश्रमासाश्च गुरव इयामन्यंत द्वादशाहे प्रतिगृह्य ते ऋवस्रऽजापतिं याऽयन्नो द्वाद

शाहेनेति सतथेसब्रवीत्तैवेदीक्षाध्वामितिते एवं पक्षाः एवैंदीक्षंततपा

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ह्रूहतत स्मात्तेदिवेवाद्दिवेवह्यपहतपाप्मानोप रपक्षाअपरेदीक्षंततोनतराप
रानस्माच्चेत मद्द्वतमइक्ष्यनपहृतपाप्मानस्तस्मादेवंविद्वादीक्षमाणेषु पूर्वःपूर्वंएवादि
हे तेयएवंवेद सवाअयंप्रजापतिःसंवत्सरऋतुभ्यश्चमासेभ्यश्चप्रत्यतिष्ठत्तेवाऽ
सोऽस्य प्रजापतोववत्सं वत्सरप्रत्यतिष्ठत्ताएतेन्योन्यस्मिन्प्रतिष्ठितायएवंहवासस
प्रतितिष्ठतियाद्वादशाहेनयजेतत स्मादाहुर्नपापःपुरुषोयाज्योद्वादशाहे
प्रतितिष्ठादितिज्येष्ठयज्ञोवाएषयद्वादशाहःसवैदेवानांज्येष्ठोयएतेनायय
यज्ञोवाएषयद्वादशाहःसवैदेवानांश्रेष्ठोयएतेनायजतज्येष्ठश्रेष्ठोयजेतनच
समाभवतिनपापःपुरुषोयाज्योद्वादशाहेनेनदयंमयिप्रतितिष्ठादितीडायवैदे
यश्रैष्ठ्यायनातिष्ठतसोब्रवीद्बृहस्पतिंयाजयमाद्वादशाहेनेतितमयाजयत्तं

18

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

देवाऽस्यैष्याय श्रेष्या पात्रिघंतातिघंतेसैस्याऽस्यैष्यायश्रैष्यायस्तमास्मि स्याश्रेष्यना-गांऽजानतेऽ
ध्रौवै प्रथमस्त्रियहास्तिर्यञ्च्यमोवाङ्‌ चमः सयद्धर्वः प्रथमस्य्प्रहस्तस्मादयमाग्निरू धउध्र
ऊर्ध्वाचितस्पदिग्यत्तिर्यञ्चध्यमस्तस्मादयंवायुस्तिर्यङ्ङवतेतिरश्वीरापोवहंतितिरश्वी हित म
तु.४ ग्यदवांङ्गी चमस्तस्मादसावर्वाङूप सर्वाङ्गूर्षसर्वाचिनक्षत्राण्पूर्वाचीहितस्यदिक्तस्य
काः सम्पंवएते ग्रहाः सम्पंचास्माइमेलोकाश्रियेदीघतियएवंवेद ॥२५॥ दीक्षावैदेवेभ्यो प
मचांवासंतिकाभ्यांमासाभ्यामन्वपुंजततांवासंतिकाभ्यांमासाभ्यान्नोदप्रुवहतांग्रैषा
तांवार्षिकाभ्यांतांशारदाभ्यांतां हैमंतिकाभ्यांमासाभ्यामन्वपुंजतत .तांहैमंतिकाभ्यांना
न्नोदाप्नुवंस्तांत्रैशिराभ्यांमासाभ्यामन्वपुंजततांशैशिराभ्यांमासाभ्यामाप्नुवन्नाप्नोति
तिनैनंद्विषन्नाप्नोति यएवंवेदतस्माद्यंसत्रिपादीक्षोपनमेदेतयोरेवशैशिरयोर्मासयोरागन
त्नाक्षादेवदीक्षापामागतायांदीक्षतेप्रसक्षाद्दीक्षांपरिगृह्णातितस्मादेतयोरेवशैशिरयो
नसयोर्वैषास्याः परावोपैवारण्पाआत्तामाणमेवतसर्षिमाणांनिर्यतिदीक्षारूपमेवतऽपनिह वै
ष दीक्षायाः शात्रायसंपश्चमालभ्रतेतस्यसप्तदशसामिधेनीरनुब्रू याः सप्तदशो वै प्रजापतिः

श्रै २

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

यवसूदरषमस्तुः सयसमद्ध ... नद्भ्या ...

...र्ष्येतस्याप्रियो जामदग्न्यो भवति तस्य तद्रूपं दन्येषु पशुषु यस्य प्रियो भवति ...
... जामदग्न्य एवेति सर्वरूपा वै जामदग्न्यः सर्वसमृद्धाः सर्वं समृध्यते तस्य पशव्याः पशु...
... तद्रूपं दन्या देवस्य तत पञ्चविंश पकस्माद्वा पव्याः पशुपुरोळाशाः क्रियन्ते इति प्रजापतिर्वै ...
यातयामता याह इति प्रजापतिः याद्रवा मध्यस्तेन प्रजापतेनैतिवायुर्ह्येव प्रजापतिस्तदुक्तमृषिणा पव...
जापतिरिति सत्रमुपयेत्सन्नु प्यागनीन्यजेरं सर्वे दीक्षेरं सर्वे सुत्वं पुर्वसंततमभ्युदवस ... गै व...
वतहर्जीमभ्युदवस्यति ॥ २५ ॥ छंदांसि वा अन्योन्यस्यापतनमभ्यध्यायन्गायत्री त्रिष्टुभमभ्ये ...
नमभ्यध्यायत्त्रिष्टुब्गायत्र्ययज्जगत्यैव जगती गायत्र्यै च त्रिष्टुभश्च ततो वा एतं प्रजापति र्व्यूह ...
तागमपश्यत्तमाहरत्तेनायजत तेन स सर्वान्कामानश्नुते ऽप्स्यागमयत्स सर्वान्कामानवाप्नोति य एवं
...छंदांसि व्यूहस्य पातयानतायैच्छन्दांस्येव व्यूहतितघपादोऽश्विन्यैर्वीन्नु लुक्कीर्वान्यैरन्यैरथांततरैरन्य...
कृ याव्येवमेवैतच्छंदोभिरन्यैरन्यैरथांततरैरथांततरैरूपविमोकं स्वर्गलोकं यंति पच्छंदांसि व्यूह ...
कौ सहास्त्वांतौ व्येनान्नावर्षन्नस्समपतन्ते पंरजनानन्स्तरजानतत्तौ देवाः समनयंस्तौ स ... नौ वनेर्दे...
हं व्यवहेतां रथंतरेणैव पमन्र्दे जिन्वति बृहता सा विमानो धत्ते नैव पमन्र्दे जिन्वति रेपेतेनास्मा ...

तेज

रथांतरैः

दधाद्यदेनत्रं इमसिस्म मिच २

मेन्नैवेत्ताममूं ज्जिन्या विवक्ष्यासाविमां देवयजनमेवेपमनुष्यामद धामभूनसावस्यामेतद्वाइस्

देवयजनमेवैमन ~~...~~ तस्मादाएर्पमापापक्ष्लेबुयजंतए तदेयोपेप्संतरु ...

पितुरः कावषेयउचा चोषुंप्रोचोजनमेजयकेवितस्मो ह्याप्येतर्हिगव्यंमीमांसमानाः पृष्ठ्यांतिस ...

इति॥ कुणोहिपोषोसोवैलोकइमंलोकमभिपर्यावर्ततनौवै द्यावापृथिवी पक्षवतान द्यावा

प्तांन्नातरिक्षाद्भूमिः॥२७॥ बृहद्वाइदमग्रेरथंतरचासीत्वाचवैतन्मनश्चास्तांवाग्वैरथंतरंमनो

बृहद्बृहत्पूर्वंससृजानंरथंतरमत्यमन्यततद्रथंतरंगर्भमधत्ततद्वैरूपमसृजततेद्वेभूत्वारथंचवैरूपंचबृ

त। न्येतांबृहद्गर्भमधत्ततद्वैराजमसृजततेद्वेभूत्वा बृहच्चवैराजंचरथंतरंचवैरूपंचास्यमन्येतांतद्रथंतरंगर्भम

नि। च्छाक्वरमसृजततानित्रीणिभूत्वारथंतरंचवैरूपंचशाक्वरंचबृहच्चवैराजंचास्यमन्येतांतद्बृहद्गर्भमधत्त

वतमसृजततानित्रीण्यन्यानित्रीण्यन्यानिषट्पृष्ठान्यासंस्तानिहनर्हित्रीणिछंदांसिषट्प ...

...वत्सा गायत्री गर्भमधत्तसानुष्टुभमसृजततत्त्रिष्टुप्गर्भमधत्तसापङ्क्तिमसृजततज्जगतीग ...

...से द्वे मसृजततानित्रीण्यन्यानित्रीण्यन्यानिषट्छंदांस्यासन्षट्पृष्ठानितानि ...

...ितस्य जनतापैकल्पत पत्रैवमेतांश्छंदसांवएष्टानांवक्लृप्तिं विद्वान्दीक्षतेदीक्षते॥३॥२...

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

पञ्चसोमं १

...प्रपाठके ऽध्यायः॥ ॥६॥ अग्निर्वै देवता प्रथमम हर्वहति त्रिवृत्स्तोमो रथन्तरं सामेत्रा...
...नैनं धपा नाना पथा छंदसं ताच्योतिषं परवं वेदय ह्यण इति प्रतिवत प्रथमस्याह्नो रूपं पंच ...
...मचार्षि वघव प्रथमे पदे देवता निरुच्यते पदयं लोको भ्युदितो यज्ञ थतरं पद्भ पत्रं यत्कारि ष्णुदे...
...स्याह्नो रूपं पाव्युप प्रयंतो अध्वरमिति प्रथमस्याह्न आउपं भवति प्रति प्रथमे हनि प्रथमस्या...
या दि दृशीतेति प्र उगमेति प्रथमे हनि प्रथमस्याह्नो रूपमा चार पंथ पात पद दं वसो सुतमं ... इति मर
यस्य प्रातिपदनु चरौ रथवृत्त पिबवत्प्रथमे हनि प्रथमस्याह्नो रूपमिंद्र नेदी परदि ... निहव ...
प्रथमे पदे देवता निरुच्यते प्रथमे हनि प्रथमस्याह्नो रूपं त्रैलत्र ... स्पतिरिति श्रोहा ... स्पत्यं ... प्रथम
नि प्रथमस्याह्नो रूपमग्निर्नेता चं सोम क्रतुभिः ... पि चं सप हरित धाय्या प्रथमे ... पदे ... देवता निरुच्यते ...
हनि प्रथमस्याह्नो रूपं प्रवइ ... यव ... त इति मरुत्वतीयः प्रगाथः इति प्रथमे हनि प्रथमस्याह्नो रूपमा ...
...उपन इतिस्ते मेति प्रथमे हनि प्रथमस्याह्नो रूपमभि त्वा शूर नोनुमो ... त्वा पूर्वपीतय इति
तिरा पंतरे हनि प्रथमे हनि प्रथमस्याह्नो रूपं पंथ ... वानपुरु तमं पुराणा ... इति धाय्या ब...
स्येति प्रथमे हनि प्रथमस्याह्नो रूपं पूस ... वाजिनं देव ... तमिति ता ... पिपरस्ता ... रूपं ...
४ पिबा सुतस्य रसिन इति साम प्रगाथः पिबा ... प्रथमे हनि प्रथमस्याह्नो रूपं

20

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

नाहर्यद्विस्तितायैस्वस्यपनमेवलकुरुतेस्वस्तिसंवत्सरस्यपारमश्नुतेपएवंवेद॥१॥२४॥आनंद
दानआसादितिस्तोमेतिप्रथपमेहनिप्रथमस्याह्नोरूपंसंपातौभवतौनिष्केवल्यमरुत्वतीयपे
हूनेवामदेवोवाइमांलोकानपश्यत्तान्संपातैःसमपतघत्संपातैःसमपतत्तत्संपातानांसंपा...
पातोप्रथमेहनिशंसतिस्वर्गस्यलोकस्यसमष्ट्यैसंपसैसंगत्यैतत्सवितुर्वरेण्यमहेत्यानोदेवसावि
तिविश्वदेवस्यप्रतिपदनुचरोराथंतरेहनिप्रथमेहनिप्रथमस्याह्नोरूपंयुंजतेमनउतयुंजतेधियइतिस्
वित्रंयुक्तवत्प्रथमेहनिप्रथमस्याह्नोरूपंप्रद्यावायज्ञैःपृथिवीऋतावृधेतिद्यावापृथिवीयंप्रेतिप्रथमे
हनिप्रथमस्याह्नोरूपंमिहेहवोमनसाबंधुतानरइत्यार्भवंपद्यातिपद्यतिवत्प्रथमस्याह्नोरूपं
तिसर्वैप्रविष्टस्त्रैष्टुंनेवास्माल्लोकाद्यजमानाइतितद्यदिहेहवोमानसाबंधुतानरइत्यार्भवंप्रथमेहनि
शंसत्ययंवैलोकइहेहास्मिन्नेवैनंतल्लोकेरमयतिदेवान्हुवबृहच्छ्रवसःस्वस्तयइतिवैश्वदेवंप्रथमे...
देवतानिरूपंतेप्रथमेहनिप्रथमस्याह्नोरूपंमहांतंवैरतेधानमेषांनाभवंतियएतं...
...हंतासतेतद्यदेवान्हुवबृहच्छ्रवसःस्वस्तयइतिवैश्वदेवंप्रथमेहनिशंसन्ति...स्वस्तितायैस्वस्य
...वलकुरुतेस्वस्तिसंवत्सरस्यपारमश्नुतेयएवंवेदयेषांचैवंविद्वानेतद्धोताशंसतिकुर्वन्...

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

२१ ।...मगंतिवैश्वदेवंप्रथमेहनिशंसतिवैश्वानरायपृथुपाजसेविपश्चाग्निमारुतंस...
मपदेदेवतानिरुक्तंतेप्रथमेहनिप्रथमस्याह्नोरूपंप्रत्नथासःपूर्वेतेसोविरश्मिम...
तिप्रथमेहनिप्रथमस्याह्नोरूपंजातवेदसेसुनवामसोममितिजातवेदस्याःपुरस्ता...
शंसतिचस्वस्त्ययनंवैजातवेदस्यास्वस्तिताएवस्वस्त्ययनमेवकुरुतेमारुतंसंवत्...
श्रुतेपरंवेदप्रतव्यसीनव्यसीधीतिमग्नयइतिजातवेदस्यंप्रतिप्रथमेहनिप्रथम...
...समानमाग्निमारुतंभवतिपश्चाग्निहोमेपदेपद्रेसमानंक्रियतेतत्प्राज्ञा...समननीति
समानमाग्निमारुतंभवति ॥ २ ॥ ३० ॥ द्वौ वै देवताद्वितीयमहर्वहतिपंनरज्ञामोतै...
द्वहस्तामग्निपूर्व्यं ...यादेवतामेनेनेप्रथास्तोमंपथ्यासामपथ्याधुंदसादष्वोतिये...
मेतिनवेतियत्रिद्वितंतद्वितीयस्याह्नोरूपंयदूर्ध्ववत्सानिवेदतदूर्ध्वदृष्टवत्...मद्येपदे
तानिरुक्तंतेयदंतरिक्षमन्युदितंयद्वार्दतेयत्रेष्टुभंयचुर्वदेतानिवैद्वितीयस्याह्नोरू...
हरीमहदितिद्वितीयस्याह्नआज्यंभवतिकुर्वेद्वितीयेहनिद्वितीयस्याह्नोरूपंवायो...
इतिच उग्रंसुनःसोमम्वधेतिवृधन्वद्वितीयेहनिद्वितीयस्याह्नोरूपंतिमा...

१२

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

(21)

इ-सोमपारक इति मरुत्वतीयस्य प्रतिपदनुचरौ वि धन्वश्चान्तर्वर्ध्यो द्वितीयेहनि द्वितीयस्या...
दीयर दिहीस न्युतः प्रगाथः उत्तिष्ठ ब्रह्मणस्पत इति ब्राह्मणस्पत्यस्य सऊर्ध्वो द्वितीये...
स्याज्योरूपं मग्निर्नेता चं सोमक्रतुभिः पिन्वं सप इति धाय्या अस्युताच्छ हदिंद्राय गा॥ इति
नरु चतीयस्य प्रगाथो येन ज्योतिरजनयन्नृतावृध इति विधन्वौ द्वितीयेहनि द्वितीयस्या॥
रूपमिंद्र सोमं सोमं सोमपते पिबेममिति सक्तो सजोषा रुद्रैस्त्वं पदा वृषस्येति वृषण्वद्वितीयेहनि
तीयस्याज्योरूपं त्वामिद्धि हवामहे त्वं ह्येहि चेरव इति बृहत्पृष्ठं भवति बार्हते हनि द्वितीये हनि द्वि...
स्याज्योरूपं यद्द्यावान इति धाय्या अभुत्वौ प्रयुंक्ष्म त्वावस्य न इति साममगाथो यच्चेदम द्यपूर्व्यस्य अ...
दिति बार्हते हनि द्वितीयेहनि द्वितीयस्याज्योरूपं त्यमू षु वाजिनं देवजूतमिति ताक्ष्र्योच्यते॥
यातरुति इन्द्रमा यापरमेति सक्तो ऽहि वृक्षा निरूही पस्पसा व इति वृषण्वद्वितीयेहनि द्वितीय...
रूपं विश्वो देवस्य नेतुः सवितुर्वरेण्य माविश्वदेवं सत्पतिमिति वैश्वदेवस्य प्रतिपदनुचरौ...
हनि द्वितीयेहनि द्वितीयस्याज्योरूपं मस्तदुष्य देवः सविता हिरण्ययेति सावित्रमर्धवद्वितीयेह...
...रूपं ते हि द्यावापृथिवी विश्वशंभुवेति द्यावापृथिवीयं स ऋजन्मनी धिषणे अंतरी...

पे २

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

…मिद्वितीयस्याक्रोपंतदन्नपंस्तुवतंविम्रनापरस्यार्यावंगदांहरीइंद्रवाहाय…
…द्वितीयेहानिद्वितीयस्याक्रोरूपंपद्भस्यावीरथ्यंविरपतिविशामितिवैश्वदेव…
धामन्नायतीतिवषाण्वद्वितीयेहनिद्वितीयस्याक्रोरूपंतदुशायातमंगिरसोवैस्वर्गा…
यस्तुत्रमासततेहस्मद्वितीयेद्वितीयमेवाहरागस्येमुर्यंतितान्वाएतद्धुपातिमानवो
यहमिस्त्रकसमित्रांसयत्ततोवैनेप्रयइमजान्त्रस्वर्गलोकंतघदेतस्मकंद्वितीयेहनि…
तिपद्भस्यासद्दैवैस्वर्गस्यलोकस्यानुख्यासेदक्षस्यावद्योअरूषस्यान्रसरद्वेयानिमु…
स्यप्रतिपद्वषण्वद्वितीयेहनिद्वितीयस्याक्रोरूपंचत्तेतद्ध्वीयस्तुमावायवेयानइतिः…
ण्वद्वितीयेहनिद्वितीयस्याक्रोरूपंजातवेदसेसुनेवामसोममितिजातवेदस्याथुवायजे…
तजातवेदसमितिजातवेदस्यंवधन्वद्वितीयेहनिद्वितीयस्याहोरूपंमक्रोरूपं॥४॥३॥
॥इतिचतुर्थपंचिकायांपंचमोध्यायः॥समाप्तः॥शुभंभवतु॥श्रीरस्तु॥ऐदंपु…
…स्तकं…श्रीअन्नपूर्णाविश्वेश्वरसंनिहितेवेदविदभट्टस्यस्तुतेनलिखितं…
राधिवः श्रीरस्तु श्री॥ ॥श्रीभवानीशंकराभ्यांनमः॥देवावैषट्॥प्रजापतिरस्यो॥…

22

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

पुष्टिस्य है ॥ प्रजापतिरकामयतनषट् ॥ अग्निर्वैयचारि ॥ ५ ॥ देवावैगाम्रपास्यया ॥ अ
द्रोहणाद्वादृत्रा ॥ श्री ॥ रामार्पणमस्तु ॥ ६ ॥ छ ॥ संवत् १६७० चित्रभानुनामसंवत्सरे द
क्षिणायनेवर्षारितौ आषाढमासे शुक्लपक्षे चतुर्थ्यां तिथौ भानुवासरे पूर्वानक्षत्रे गाध
लकंदाद भट्टस्यासुतेन वामन भट्टेन स्वहस्ते लिखितं ॥ स्वार्थंपरार्थंवा शुभमस्तु ॥ छ ॥
एकदंतं शूर्पकर्णं गजवक्त्रं चतुर्भुजं ॥ पाशांकुशधरं देवं ध्यायेत्सिद्धिवि

KKSU LIBRARY
RAMTEK
441 106
M1046
Dist. Nagpur

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

[OrderDescription]
,CREATED=23.09.20 16:27
,TRANSFERRED=2020/09/23 at 16:32:32
,PAGES=43
,TYPE=STD
,NAME=S0003695
,Book Name=M-1046-ETREY BRAHMAN
,ORDER_TEXT=
,[PAGELIST]
,FILE1=00000001.TIF
,FILE2=00000002.TIF
,FILE3=00000003.TIF
,FILE4=00000004.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

FILE5=00000005.TIF
,FILE6=00000006.TIF
,FILE7=00000007.TIF
,FILE8=00000008.TIF
,FILE9=00000009.TIF
,FILE10=00000010.TIF
,FILE11=00000011.TIF
,FILE12=00000012.TIF
,FILE13=00000013.TIF
,FILE14=00000014.TIF
,FILE15=00000015.TIF
,FILE16=00000016.TIF
,FILE17=00000017.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

FILE18=00000018.TIF
,FILE19=00000019.TIF
,FILE20=00000020.TIF
,FILE21=00000021.TIF
,FILE22=00000022.TIF
,FILE23=00000023.TIF
,FILE24=00000024.TIF
,FILE25=00000025.TIF
,FILE26=00000026.TIF
,FILE27=00000027.TIF
,FILE28=00000028.TIF
,FILE29=00000029.TIF
,FILE30=00000030.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

FILE31=00000031.TIF
,FILE32=00000032.TIF
,FILE33=00000033.TIF
,FILE34=00000034.TIF
,FILE35=00000035.TIF
,FILE36=00000036.TIF
,FILE37=00000037.TIF
,FILE38=00000038.TIF
,FILE39=00000039.TIF
,FILE40=00000040.TIF
,FILE41=00000041.TIF
,FILE42=00000042.TIF
,FILE43=00000043.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection